

[Bo Kristensen]

som jeg kort var inde på det i min indledning.

Her ser vi udenrigsministerens redegørelse som en tiltrængt ajourføring, og fra konservativ side lægger vi vægt på, at folketinget i dag giver bred tilslutning til ministerens betragtninger, således at disse kan udmøntes i konkrete initiativer og forbedringer, og således at den stabile og kontinuerlige forøgelse og effektivisering af bistandens art og omfang styrkes.

Hans Jørgen Holm (V):

Den økonomiske udvikling i u-landene og specielt de olieimporterende u-lande har i det seneste tiår været alt andet end gunstig. Forudsætningerne for bistandsprogrammernes gennemførelse er ændret og på visse områder endog bristet. Det kan derfor være nyttigt at vurdere den danske bistandsindsats i forhold til de aktuelle problemer, udviklingslandene står med.

Venstre finder fortsat, at vægten i dansk udviklingsbistand skal lægges på de samhørende elementer i udviklingsprocessen: økonomisk vækst, social fremgang og politisk uafhængighed, med det sigte at skabe en varig forbedring af de økonomiske og sociale vilkår for verdens fattigste befolkningsgrupper.

Set ud fra denne målsætning kan man, som udenrigsministeren gør det i redegørelsen, pege på en række svagheder ved de elementære behovs strategi, fordi denne forbedring eller dette forsøg på forbedring af de fattige befolkningsgruppers sociale kår har givet de enkelte lande offentlige udgifter i et omfang, de ikke formår at leve op til i den vanskelige økonomiske situation, mange af udviklingslandene står i.

Derfor må bistandsindsatsen på disse områder afstemmes efter de enkelte landes vilje og evne til at skaffe det økonomiske grundlag for projekternes gennemførelse og fortsatte funktion. Det nytter ikke, at vi medvirker til opbygningen af drikkevandssystemer, landsbyklinikker og landsbyskoler, hvis der ikke er økonomisk mulighed for den fortsatte drift.

Udenrigsministeren understreger, at der ikke findes nogen let løsning på dette dilemma, og rejser spørgsmålet, om vi ikke for hurtigt fuldstændigt har forkastet nedsivnings-

teorien. Det samme spørgsmål rejser professor Kjeld Philip i sin kronik i Politiken mandag i denne uge. Jeg tror, der er brug for at revurdere nedsivningsteorien i lyset af udviklingslandenes økonomiske problemer. Det er måske ikke den direkte vej til en forbedring af de fattiges levevilkår, men det er muligvis den hurtigste inden for de muligheder, omfanget af bistandshjælpen afstikker.

Kun et fåtal af lande, heriblandt Danmark, opfylder FN-målsætningen om at yde 0,7 pct. af bruttonationalproduktet i udviklingsbistand. Generelt ligger niveauet kun på halvdelen. Helt i bund ligger Sovjetunionen og de østeuropæiske lande med bistandshjælp i 1980 på henholdsvis 0,14 pct. og 0,06 pct. Hjælpen fra disse lande er samtidig alene bilateral og går kun til socialistiske lande. Det er ganske bemærkelsesværdigt.

I hovedparten af de større vestlige lande gives udviklingsbistanden fortrinsvis som bilateral hjælp. Danmark har i mange år forsøgt at få disse lande til at øge deres multilaterale andel, specielt bidragene til FNs forskellige udviklingsprogrammer.

Selv om al udviklingsbistand gives af hensyn til udviklingslandene, er der alligevel en sammenhæng mellem et giverlands formåen og mængden af ordrer fra bistandsprojekterne, der bliver placeret i landet. For Danmarks vedkommende har det forhold, at vi har lagt stor vægt på den multilaterale bistand – ikke mindst bistanden gennem FNs udviklingsfond, UNDP – betydet, at vi ikke tilnærmelsesvis har fået ordrer i forhold til vort bidrag. Der må derfor fortsat arbejdes for en mere rimelig byrdefordeling landene imellem. Gav de andre lande, bl.a. de gamle kolonimagter, forholdsvis lige så meget til UNDP, som vi gør, ville dette problem formentlig ikke eksistere.

Selv om der i de senere år er sket en bedring, specielt efter at vort bidrag har været fastfrosset, er det venstres opfattelse, at vi fortsat skal søge at øge vor andel af ordrer fra FNs hjælpeorganisationer. Det er derfor også nødvendigt, at Danida er i stand til at følge de multilaterale organisationers arbejde. Jeg tror bl.a., dette er væsentligt for befolkningens opbakning af bistandspolitikken. Vore hjemlige økonomiske og beskæftigelsesmæssige problemer er ikke uden sammenhæng med vor evne til at fastholde bistandsprocenten på det nuværende niveau og